

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ОПИТУВАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЛЕКЦІЙ. Сікора Я.Б.

Житомирський державний університет імені Івана Франка, доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, Інститут цифровізації освіти НАПН України, старший науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем, Київ, Україна

Ключові слова: цифрові технології, мобільні опитування, інтерактивна лекція, системи опитування, заклади вищої освіти.

Впровадження цифрових технологій в освітній процес закладів освіти супроводжується їх інтеграцією із системою організації навчання та надає значний вплив на педагогічні технології та методики викладання, зміст, методи, засоби навчання здобувачів освіти. Відбуваються суттєві зміни в організації традиційних форм навчального процесу у закладах вищої освіти. Впровадження лекційних презентаційних засобів та мультимедійних технологій супроводжується розробкою нових педагогічних методик під час проведення активних форм лекцій.

Створенню інтерактивного навчального середовища, зокрема під час лекцій, сприяють мобільні опитування.

Провівши аналіз теоретичних розробок та практичних проєктів використання мобільних

пристроїв для забезпечення наочності навчального матеріалу (Горбатюк, Тулашвілі, 2013; Blazhko, Rassokha, Rendiuk, 2020; Заболотна, 2023), можна визначити основні переваги цього засобу навчання:

- доступність навчання: навчальний процес виходить за межі закладу освіти, що відкриває можливості для здобуття освіти, зокрема, для людей з обмеженими можливостями;
- індивідуалізація навчання дозволяє враховувати індивідуальний темп сприйняття матеріалу здобувачами освіти;
- наочність навчання – активне використання інтерактивних та імітаційних засобів сприяє кращому розумінню матеріалу;
- мультимедійний формат подання сприяє ефективному засвоєнню інформації, покращує запам'ятовування та підвищує інтерес до навчального процесу.

Сьогодні на ринку представлено досить велику кількість систем опитування та голосування, що працюють на мобільних пристроях (Socrative, PollEverywhere, Xorro-Q, Mentimeter, The SMART Response interactive response system тощо) та дозволяють викладачам проводити миттєву діагностику засвоєння навчального матеріалу, анонімне тестування як у невеликих групах, так і у великих лекційних аудиторіях.

Інтеграція мобільних опитувань у традиційний лекційний курс спричиняє трансформацію презентації змісту навчання, тому що матеріал лекцій розбивається на логічно завершені частини тривалістю близько 10–15 хвилин (приблизно 5–6 слайдів-презентацій), кожна частина завершується коротким опитуванням/тестом на 4–5 питань.

Лектору необхідно підготувати щонайменше три-чотири таких опитування для діагностики засвоєння лекційного матеріалу. Опитування може містити питання проблемного характеру, спрямовані на виявлення думки здобувачів щодо обговорюваної проблеми або на перевірку рівня засвоєння матеріалу відповідно до структури лекції, використовуваних матеріалів та обраних методів активізації. Кожне задане аудиторії питання виступає як точка розгалуження (точки біфуркації) лекції, оскільки заздалегідь невідомо, який розподіл відповідей буде в результаті опитування аудиторії. Тому під час підготовки до лекції викладач має передбачити логічні шляхи повернення до головної теми у випадку локальних відхилень від неї за результатами опитування. Отримана таким чином структура дозволяє успішно поєднувати вже напрацьований викладачем педагогічний матеріал та активізацію слухачів.

Таким чином, модель лекційного заняття із використанням мобільних опитувань виглядає наступним чином (рис. 1).

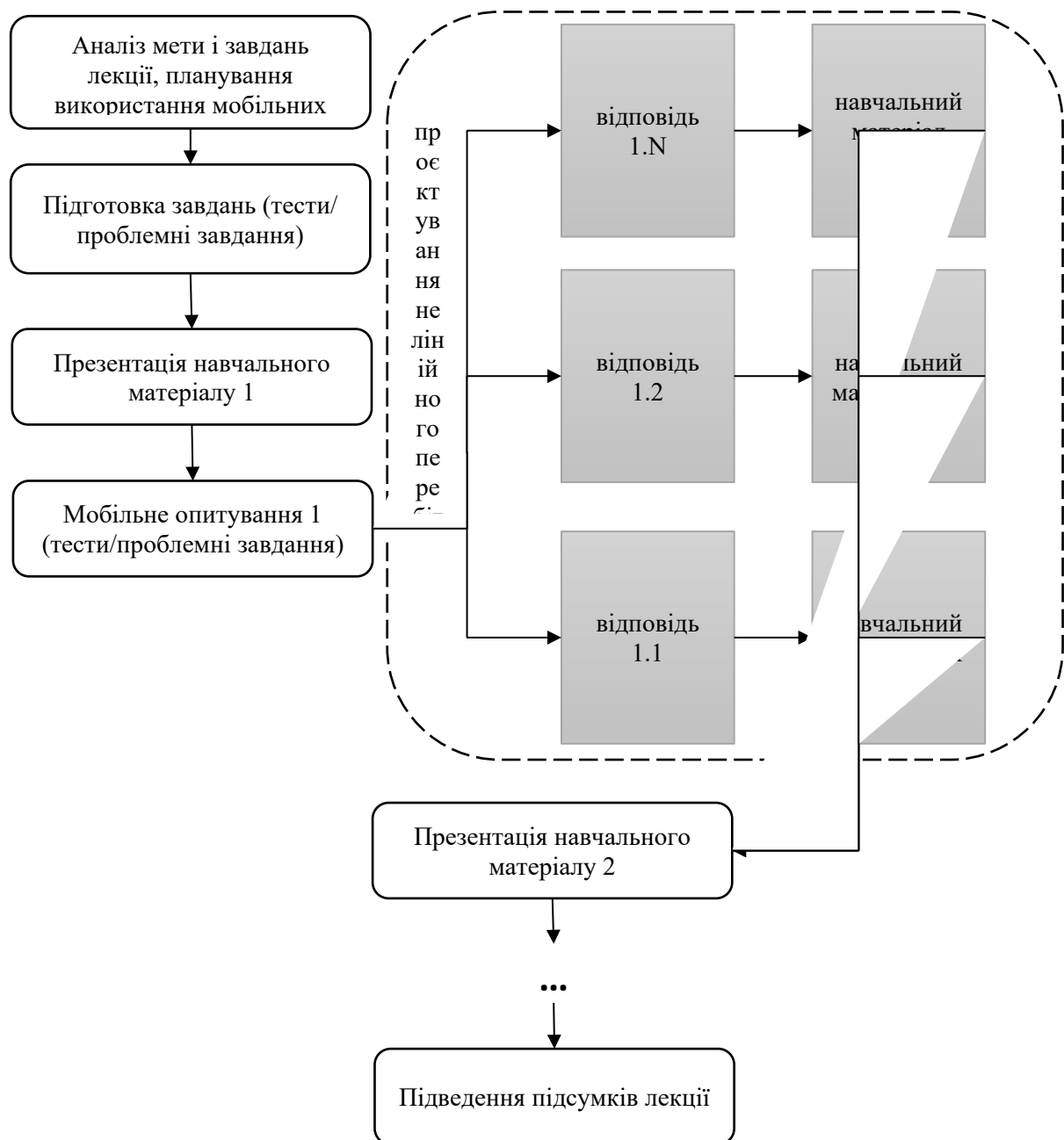

Рис. 1. Модель інтерактивної лекції з використанням мобільних опитувань (Сікора Я., 2025)

Під час інтерактивних лекцій здобувачі сприймають інформацію не пасивно, мобільні опитування дозволяють використовувати такі інтерактивні формати завдань, як мозковий штурм, групові дискусії.

Отже, завдяки сучасним мобільним технологіям викладачі зможуть раціональніше використовувати час на підготовку до лекцій, передавати графічні та текстові матеріали кожному здобувачу освіти. Вони також матимуть змогу керувати цими даними, налагоджувати зворотний зв'язок під час занять і тим самим підвищувати ефективність навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Горбатюк, Р. М., Тулашвілі, Ю. Й. (2013). Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота*, 27, 31–34.
2. Blazhko, L., Rassokha, I., Rendiuk, S. (2020). Use of mobile applications in the learning

- process. *The sources of pedagogical skills*, 26, 18–21. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2020.26.227421>.
3. Заболотна, Т. (2023). Інтеграція мобільних додатків в освітнє середовище у процесі вивчення іноземних мов. *Теоретична і дидактична філологія*, 35, 5–15. <https://doi.org/10.31470/2309-1517-2023-35-5-15>.
 4. Сікора, Я. Б. (2025). *Теоретико-методичні засади адаптивної системи професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах цифровізації*. (Дис. докт. пед. наук). Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир.